

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta štev. 18
Uredništvo za Trst:
Ulica Valdirivo 35/II., Tel. 29210

Poštno ček. račun: štev. 9-12410
Cena: Posamezna štev. L 20
Naročnina: Mesečna L 85
Za inozemstvo: Mesečno L 150

Leto III. - Štev. 39

Gorica - 27. septembra 1951 - Trst

Izhaja vsak četrtek

„Novi človek“

Totalitarna država hoče ustvariti nov tip človeka, ki bo v skladu z njenimi ideali. Zato si mora prirediti posebno tehniko osebnosti in masovne vzgoje. Iz tega je razumljivo, da si lasti monopol nad vzgojo mladine. Zato osredotoči v svojih rokah ali vsaj popolnoma nadzoruje vsa sredstva za oblikovanje javnega mnenja.

Tudi v demokraciji imamo mnogokrat opravka z masami. Toda tam jih lahko giblje vsakdo, ki ima za to primerna sredstva in se jih zna posluževati. V totalitarni državi pa se mas polasti država in monopolizira tudi vsa sredstva, s katerimi jih je mogoče razgibati. Več: v demokraciji, kjer obstoje mase, ostanejo svobodna mnoga področja človeške dejavnosti in so lahko neodvisna od politike; v totalitarni državi je vsa dejavnost državljanov podrejena ciljem države in se mora politizirati. V demokraciji državi morejo zasebniki zlorabljati mnoga publikacijska sredstva za dobičkarke in nemoralne namene. Totalitarna država monopolizira vsa ta sredstva in se jih poslužuje za svoje vzgojne-propagandne namene ter jih zato tudi očisti. Zato je tam velikokrat manj razbrzdanih v literaturi, v gledališču, kinu in tisku in zasebniki jih ne morejo več izkoriščati za svoje dobičkarke namene — ker država določa količino nemoralnosti ali moralnosti glede na svoje koristi. Vendar si ni mogoče delati utvar o taki morali. V takem sistemu bo lahko kdaj manj osebne razbrzdanih in znakov »propadanja meščanstva«, o katerem se totalitarci mnogokdaj upravičeno govorili. A globoka zgrešenost in gnoloba totalitarne morale je v tem, kam to vodi. Taka morala je toliko nevarnejša, ker hoče veljati za nesobično in ker država ne dopušča proti njej nobene kritike.

Tako totalitarna država ustvarja celo svojo moralo in prodira v najbolj osebno, nedotakljivo področje človeka. Urejata hoče z modernimi organizacijskimi in propagandnimi sredstvi ne le njegovo zunanjo dejavnost, temveč tudi njegovo notranjost, vezi in misli. Z vzgojo mladine in s stalnim psihološkim pritiskom na odrasle hoče oblikovati ljudi, ki bodo imeli slepo vero v nezmisljivost vladajočih in jim bodo brezpogojno poslušni. Ljudje so socialno in gospodarsko, pa tudi kulturno in duhovno vedno bolj odvisni od države. Človek izginja v masi in njegovo osebno življenje se strahotno zoži. Reši se lahko le s tem, da poglobi svoje notranje, duhovno življenje, ki ga nobena zunanja sila ne more zadušiti. Le v njem je mogoče najti moči za odpor proti fizičnemu in duhovnemu nasilstvu totalitarizma.

Namesto cerkve Stalinov spomenik

Kakor poročajo iz Budimpešte so tamkaj pred dnevi porušili eno izmed najpriljubljenejših budimpeštanskih cerkev, cerkev »Marianum Regnum«, da bodo pripravili prostor za Stalinov kip. Uradno poročilo komunističnih oblasti ob porušitvi cerkve se glasi, da so morali cerkev porušiti »za razširitev ceste«.

Ko je bila v cerkvi zadnja služba božja so jo verniki napolnili do zadnjega kotička. Čez dan so se zbirale velike množice ljudstva okoli cerkve in celo potem, ko so cerkev že uradno zaprli so jo verniki še vedno obiskovali. Zdaj je cerkev že porušena.

FRANCOSKO POLITIČNO ŽIVLJENJE

Francosko politično življenje nam kaže zelo spremenljivo lice. Plevnova vlada sloni na večini, ki ni prav nič trdna. Stranke, ki jo podpirajo si namreč niso med sabo prav nič enotne. Poleg tega je močna De Gaulleova desnica, ki vse poskuša, da bi vlado vrgla. Na drugi strani so komunisti, ki mečejo vladi polena pod noge. Pri tem se včasih zgodi, da se povežejo med sabo degaulloveci in komunisti proti vladi, čeprav so si najhujši nasprotniki. Zato številni opazovalci napovedujejo bližnji konec sedanji francoski vladi. V tem primeru bi ji zelo verjetno nasledoval De Gaulle s svojimi pristasi. De Gaulleova zmaga pa bi pomenila preobrat v sedanji francoski zunanji politiki, ker je Charles De Gaulle zelo nasproten Schumanovemu načrtu za jeklo in železo, kakor tudi Plevnovemu načrtu za oborožitev Nemčije. Prav zato išče De Gaulle zvez s komunisti in drugimi, da bi vrgel Plevnovo vlado in tako preprečil izvajanje sklepov atlantske zveze v Ottawi o ponovni oborožitvi Nemčije.

Poleg nestalnosti vlade razdvajajo francosko politično življenje še druga vprašanja. Eno najostrejših je šolsko vprašanje, ki ga pa moramo gledati v okviru laicizma v Franciji. V preteklem stoletju je bila Francija glavna trdnjava liberalizma. Ta je uvedel v vse javno francosko živ-

ljenje tako zvani laicizem, to je strogo ločitev cerkve od države z vsemi pogubnimi posledicami. To je privelo do sedanjega razkristjanjenja Francije. Proti temu zlu laicizma vodijo francoski katoličani o strogo borbo že odkar se je prikazal. Toda dočim so bili dolgo časa le v obrambi, so zadnja desetletja prešli v napad. Verska ideja natopa zopet zmagovito pot v francoskem javnem življenju. Katoličani pridobivajo na moči ne samo v kulturnem in socialnem življenju nego tudi v političnem. O tem pričajo številni francoski katoliški pisatelji in filozofi, ki spadajo med največje sodobne francoske moze (Bernanos, Claudel, Pierre l'Ermit, Maritain i. dr.). Katoliški sindikati so danes že pomembna sila v sindikalnem življenju, posebno ker jih poživlja žostovski polet. Prav tako so se francoski katoličani uveljavili v politiki. Saj je Bidaultova stranka, francosko republikansko gibanje, le francoska oblika krščanske demokracije. Tudi general De Gaulle ne skriva, da je njegovo gibanje naklonjeno katoliški Cerkvi. Celotno pri nekaterih drugih strankah uživajo katoličani številne simpatije, posebno pri neodvisnih in radikalnih. Vsled tega želijo katoličani, da se tudi v javnosti uveljavijo, in zlasti, da počasi odpravijo iz javnega življenja laicizem kat žalostno dediščino libe-

ralizma 19. stoletja. Začeli so s to borbo najprej na šolskem polju. V parlamentu so zahtevali enako podporo za vse otroke, ki obiskujejo šole, državne ali privatne. S tem so želeli zagotoviti državno podporo privatnim katoliškim šolam, ki jih je v Franciji vedno več. Ob tem predlogu se je razvila v parlamentu silno ostra in dolgotrajna debata, ki se je pa končala z zmago katoličanov. Za podporo privatnim šolam je glasovalo 327 poslancev, proti pa 251. S tem zakonom je zagotovljena podpora treh tisoč frankov na leto za vsakega otroka od 6 do 14 let. Starši odločajo, komu naj se podpora nakaže, privatnim ali državnim šolam, kakor jih pač njihov otrok obiskuje.

To je bil težak boj, ki so ga bili francoski katoličani zoper zagovornike laicizma. Med temi so se posebno odlikovali socialisti in seveda komunisti. Pokazalo se je, da so ti dvoji glavni dediči francoskega liberalizma in njegovega sovražstva do Cerkve. Z novo šolsko postavbo so francoski katoličani zadali prvi močan udarec laicizmu in z njim razkristjanjenju v svoji deželi. Iz katoliških zasebnih šol bodo sedaj v še večji meri prihajali trdno zgrajeni in versko vzgojeni otroci, ki bodo kdaj postali tudi dobri katoličani.

Druga težka zadeva na Francoskem je vprašanje delavskih plač. Kakor v Italiji so tudi v Franciji plače delavcev in državnih nameščenecv preizkušnje v sorazmerju z draginjo. Zato so socialisti zahtevali zanje premakljivo lestvico, tako da bi se v razmerju s cenami avtomatično višale in nižale tudi plače. Vlada je bila po večini zoper to namero, češ da bi to pomenilo le neizbežno pot v inflacijo in s tem v gospodarski polom. Parlament je pa sodil drugače ter je predlog s precejšnjo večino glasov odobril kljub nasprotovanju ministrskega predsednika.

Po končani stavki v Italiji

Splošna stavka državnih nameščenecv v Italiji, ki se je vršila v sredo 19. sept., je pustila za sabo celo vrsto očitaj in prerekanja. Stavka sama, ki je bila tretja te vrste v tem letu, ni uspela, ker so se številni delavci kljub vsemu držali navodil vlade in šli na delo. Tako n. pr. niso stavkali srednješolski profesorji in vsi uradniki skupine A. Tudi med drugimi nameščeneci je bila udeležba veliko nižja nego pri prejšnjih dveh stavkah. Le železničarji so stavkali skoro stoodstotno in zato ker vlaki niso šli, je bila zad-

nja stavka vidna tudi na zunaj, sicer bi zanjo le malo vedeli.

Ta zunanji neuspeh stavke razlaga vlada sebi v prid. Sindikati pa dolžijo vlado, da je ustrahovala delavce in uradnike in zato da je imela uspeh. To pa ne pomeni, da ima vlada prav. Oni sami, da se bodo še naprej borili za večje povišanje medz nego je ono, ki ga je vlada sprejela. Tudi številni poslanci so se izjavili, da bodo podprli zahteve državnih uslužbencev po večjem povišku plač, ko bodo v kratkem začeli o tem razpravljati v parlamentu. Vendar se je bati, da bodo vso stvar toliko zavlekli, da bodo zaradi neprestanega višanja cen tudi novi poviški, ki bodo prišli, že veliko preizkušnje.

Po konferenci v Ottawi

Svetovni časopisi delajo obračun o uspehih in neuspehih konference v Ottawi. Iz poročil je razvidno, da pomeni ta konferenca nov uspeh ameriške politike, in sicer zato, ker je konferenca sprejela dva glavna predloga zunanje politike ministra Achesona, ponovno oborožitev Nemčije in pa sprejem v atlantsko zvezo Grčije in Turčije. Ta dva sklepa sicer nista še stopila v veljavo, ali vendar nihče ne dvomi, da se bo to zgodilo v bližnji bodočnosti.

Perzijski ultimatum

Perzijski predsednik Mossadeg že več časa misli in dela na to, da bi poslal Angležem ultimatum, češ naj se poberejo iz Perzije in puste njihove petroleje. Najprej je naprosil Amerikanca Harrimana, da bi izročil ta ultimatum v Londonu. Toda Harriman tega ni hotel storiti in je še enkrat nasvetoval mirno poravnavo. Mossadeg je nato začel misliti, kako bi ga sam poslal. Ali poslanska zbornica mu ni hotela dati zaupnice. Dvakrat je sklical sejo, ali obakrat je bilo premalo poslancev, da bi bili sklepčni. Opozicija namreč nasprotuje sedanji Mossadegovi petrolejski politiki in si želi sprave z Angleži. Mossadeg pa trmasto vztraja pri svojem in pravi, da bo ultimatum poslal tudi brez odobritve poslanske zbornice. Angleži so na vsak način odločeni, da se z Mossadegom ne pogajajo več, če ne pristane na njihove predloge.

Amer. zastopniki na dveh medn. zborovanjih

Dne 20. sept. so bili imenovani ameriški zastopniki, ki se bodo udeleževali dveh mednarodnih zborovanj v Švici, ki se bosta vršili konec tega meseca in v mesecu oktobru.

Prvo zborovanje je mednarodni kongres za pobijanje alergije, ki bo v Zürichu od 23. do 29. septembra. Drugo pa je zasedanje posebnega odbora Združenih narodov, ki je nazadnje zasedal v Lake Successu v letu 1950, a se bo sedaj sestal v Ženevi 2. oktobra.

Volitve na Angleškem

Attlee je nepričakovano napovedal nove volitve v parlament za 25. oktober. Zdela se je, da bo do novih volitev prišlo zato, ker se je laburistična večina vedno bolj krčila in je šela le še par glasov več kot združena opozicija konservativcev in liberalcev. Kljub temu niso mislili, da bodo nove volitve že na to jesen. Sedaj je pa to gotovo. Volilna kampanja se je že pričela. Obeta se, da bo zelo živahna, saj si laburisti in konservativci imajo marsikaj povedati in očitati, posebno Churchill ne bo tiho sedaj, ko so ga zmotili pri mirnem slikanju na beneškem Lidu. Prihodnje volitve bodo zelo važne, ker bodo morale dokončno potrditi ali angleško ljudstvo odobrava socialne reforme laburistov ali ne ter odgovoriti tudi, ali hočejo korakati vedno tesneje združeni z Ameriko ali pa voditi vedno bolj samostojno politiko, kot zahtevajo posebno levičarski laburisti. Glede oborožitvenega načrta se pa vsi Angleži ujemajo, če izvzamejo Bevana in par njegovih tovarišev, ki hodijo na letovišče v Dalmacijo, da tam žive na stroške jugoslovanskega ljudstva.

Te dni so Angleži zaskrbljeni tudi za zdravje svojega kralja, ki je bil operiran na pljučih. Bolezen je zelo resna.

Popović pri Achesonu

Novinarska agencija AFP poroča, da se je v torek 25. t. m. jugoslovanski veleposlanik v Washingtonu Vladimir Popović pogovarjal eno uro z državnim tajnikom Achesonom o tržaškem vprašanju. Po razgovoru je Popović izjavil zbranim novinarjem, da pričakuje jugoslovanska vlada odgovora rimske na noto, ki ji jo je poslala pred De Gasperijevem odhodu v Ameriko. Vsebinske note se tiče pogajanj med obema vladama glede tržaškega vprašanja. Re-

kel je tudi, da je jugoslovanska vlada pripravljena pričeti pogajanja z Italijo, a ne na podlagi tristranske izjave iz leta 1948. Rekel je tudi, da je Acheson izrazil mnenje, da bosta obe vladi dosegli zadovoljivo rešitev tržaškega vprašanja z neposrednimi pogajanjmi. Dan popreje je imel De Gasperi razgovor z Achesonom o reviziji mirovne pogodbe in o drugih važnih vprašanjih. Zdi se, da se Amerika ne bo vtikala v potek teh pogajanj.

Dvajseta nedelja po binkošti

Iz svetega evangelija po Janezu
(Jan 4, 46-53)

Tisti čas je bil neki kraljevi uradnik, čigar sin je bil bolan v Kafarnaumu. Ko je ta slišal, da je Jezus dospel iz Judeje v Galilejo, je prišel k njemu in ga prosil, naj pride in ozdravi njegovega sina; začel je namreč umirati. Jezus mu je tedaj rekel: Če ne vidite znamenj in čudežev, ne verujete. — Kraljevi uradnik mu pravi: Gospod, stopi tja, preden moj sin umrje. — Jezus mu reče: Pojdi, tvoj sin živi. — Mož je verjel besedi, ki mu jo je rekel Jezus, in je šel. A že na poti so mu naproti prišli služabniki in naznanili, da njegov sin živi. Povprašal jih je torej po uri, ob kateri mu je odleglo. Rekli so mu: Včeraj ob sedmi uri ga je pustila mrzlina. — Oče je tedaj spoznal, da ob tisti uri, ob kateri mu je bil Jezus rekel: Tvoj sin živi. — In veroval je on in vsa njegova hiša.

Všec nam je ta uradnik. Čeprav je imel visoko službo, se ni sramoval Jezusa ponižno in vztrajno prositi za zdravje svojega sina. Ni se brigal za sodbo radovednežev, ki so se gotovo zbrali okrog, ni se bal ljudi.

Veliko škode povzroča strah pred ljudmi. Ta strah imenujemo tudi ožir do ljudi. Kaže se na različne načine. Marsikdo je sam zase dober, vpricho drugih pa ne. »Kaj bodo rekli?« se izgovarja. V nedeljo ve, da bi moral iti v cerkev, toda ker drugi ne gredo, še sam ne gre. Boji se, da se mu bodo posmehovali. Zlasti moški so v tem oziru zelo bojazljivi. — Večkrat se v družbi umazano govori. Reči bi bilo treba kakšno besedo, da se to ustavi, toda strah zapre usta. — Dekleta marsikaj dovolijo svojim fantom, česar ne bi smele in vedo, da ne bi smele. Izgovarjajo se, da se drugače fantje užalijo in bi jih morda zapustili. Čudno, Boga žaliti se pa ne bojijo. V trinajstem stoletju je živel velik

oznanjevalec sv. vere, sv. Rajmund. Vero je oznanjal tudi v Afriki in Aziji. Njegova gorečnost je nekatere mohamedance razkačila. Ujeli so ga, mu prebodli ustnice in zaprli s ključavnico, da ne bi mogel več govoriti. Sv. Rajmundu so sovražniki preprečili nadaljnje oznanjevanje vere. V sedanjih časih pa si ljudje sami sebi zapirajo ustnice, da ne delajo dobrega. Tista ključavnica je strah pred ljudmi.

Tak strah je nespameten. Kaj pa so ljudje, da bi se jih morali bati? Zelo uboge stvari so! Danes so, jutri jih ni več in bodo na njihovo mesto prišli drugi. Jezus sam nas poziva k pogumu: Ne bojte se tistih, ki umore telo, duše pa ne morejo umoriti; bojte se marveč tistega, ki more dušo in telo pogubiti v pekel. — Pri našem strahu pa niti ne gre za življenje, ampak za posmeh.

Moški večkrat nad svojimi ženami kažejo svoj pogum, da jim morajo molčati, na cesti pa jim vsa korajža upade in so plahi kakor zajci. Svoboda je velika naša odlika. Ohranimo jo. Ne dopustimo, da bi nam jo kdo kratil — a najbolj nespametno je, če si jo kratimo mi sami. Nikoli se ne sramujmo očitno pokazati, da smo svobodni otroci nebeskega Očeta.

NEDELJSKA MOLITEV

DAJ MILOSTNO, PROSIMO, GOSPOD, SVOJIM VERNIM ODPUSČENJE IN MIR: DA SE BODO VSEH GREHOV OČISTILI TER Z ZAUPANJEM TEBI SLUŽILI.

Koledar za prihodnji teden

30. septembra. NEDELJA. 20. pobinkošna; Hieronim.

1. oktober. PONEDELJEK. Remigij
2. TOREK: Angeli varuhi.
3. SREDA. Mala Terezija dev.
4. ČETRTEK. Francišek Asiški, spozn.
5. PETEK. Placid, muč.; prvi petek.
6. SOBOTA. Bruno, spoznavalec.

Sv. oče kliče vernike k molitvi svetega rožnega venca

V encikliki »Ingruentium malorum«, ki jo je izdal sv. oče na god Marije 7. žalosti, poziva vse vernike, da bi se v letošnjem oktobru posvetili z obnovljeno gorečnostjo molitvi sv. rožnega venca. Iz te papeževе poslanice hočemo navesti le nekaj glavnih misli.

»Odkar smo bili — pravi sv. oče — povzdignjeni na visoko stolico sv. Petra, nismo prenehali, priporočati usodo človeške družbe mogočnemu varstvu Matere božje in ljudstvo je vedno odgovorilo na naš poziv, kar se je posebno pokazalo ob priliki proglasitve verske resnice o Marijinem vnebovstetju. Kakor nam je spomin na te vesele dogodke prijeten in tolažilen, vendar je polno stvari, ki navdajajo z globoko žalostjo in strahom naše očetovske srce. Bratovska edinost med narodi, ki je že toliko časa razbita, ni bila še upostavljena, pač pa vidimo, kako so človeška srca polna sovraštva in nasprotljivosti in kako visi nad narodi nevarnost novih konfliktov. K temu je treba pridati še povodenj preganjanj, ki besnijo zoper sv. Cerkev, jo stiskajo od vseh strani in ki imajo na svoji vesti celo prelivanje mučeniške krvi.

Poleg tega vidimo, kako so v mnogih deželah izpostavljeni naši sinovi neštevilnim nevarnostim, da bi zatajili vero svojih očetov ter v svojo največjo nesrečo raztrgali vezi, ki jih vežejo z apostolsko stolico. Tudi ne moremo zamolčati novega zločina, na katerega bi radi opozorili naše duhovnike, starše in javno oblast; mislimo namreč na zlobni boj, ki ga vodijo brezbožniki zoper nedolžna srca naše mladine. Niti nežni mladinci nočejo priznati, predržno hočejo poteptati najlepše cvetice na mističnem vrtu sv. Cerkve, cvetice, ki so upanje naše vere in človeške družbe. Če na to pomislimo, se ne smemo čuditi, da ječijo ljudstva pod težo božjih kazni

in da živijo v strahotnem pričakovanju še hujših nesreč.

Kljub temu vam razmišljanje o sedanjih nevarnostih polnih razmerah ne sme vzeti poguma, temveč mora napolniti vaša srca z zaupanjem do Marije Device, ki kateri se je krščansko ljudstvo v uri nevarnosti vedno zatekalo, zavedajoč se božjega nauka: »Prosite in se vam bo dalo, iščite in boste našli, trkajte in odprlo se vam bo.« (Lk 11, 9).

Po teh besedah prehaja sv. oče na molitev sv. rožnega venca, o kateri pravi, da želi, da bi jo opravljali letošnji oktober s še večjo gorečnostjo, posebno zaradi razmer, ki postajajo vedno težje. Akoravno ni molitev sv. rožnega venca edino sredstvo, da si izprosimo pomoč Marije Device, vendar je po besedah sv. očeta najbolj primerno in uspešno sredstvo v doseg tega namena. To je razvidno tudi iz bolj božjega kot človeškega postanka te molitve.

Sv. oče želi, da bi se molitev sv. rožnega venca razširila posebno med krščanskimi družinami. Molitev sv. rožnega venca naj zbere vsak večer pred Marijino podobo starše in njihove otroke ter naj jih združi z odsotnimi in rajniki, vse skupaj pa naj zveže z vezjo ljubezni z Devico Marijo, ki bo stopila med svoje otroke ter jim prinesla v obilnosti darove družinske sloge in miru. Na ta način bo postala družinska hiša, enaka nazareški hiši, posemeljako bivališče svetosti in izvrstna šola krščanskega življenja. Premišljevanje skrivnosti božjega odrešenja bo naučilo odrasle, da bodo živeli po svetlih zgledih Jezusa in Marije, da bodo črpali iz njih tolažbo v nesrečah ter stremeli po nebeskih zakladih, ki jih tatovi ne morejo ukrasti in ne molji razjesti; mladini pa bo prineslo to premišljevanje poznanje glavnih verskih resnic ter vzgled njena srca v ljubezni do ljubeznivega Zveličarja, medtem ko jih bo

pogled na kleeče starše že v prvi mladosti naučil ceniti vrednost skupne molitve.

Proti koncu enciklike poudarja sv. oče svoje veliko zaupanje v moč sv. rožnega venca za ozdravitev gorja sedanjih dni. Ne s silo ne z orožjem, in ne s človeško močjo, ampak z božjo pomočjo, ki ji bo prišla po tej molitvi, bo šla sv. Cerkev, enaka mlademu Davidu, neustrašeno v boj zoper svojega peklenskega sovražnika.

Sv. oče priporoča, da bi molili sv. rožni venec z namencem, da bi Marija izprosil Cerkev in človeški družbi boljših dni, da bi se povrnila na pravo pot vsi tisti, ki so zapustili pot resnice in čednosti, da bi se pomirila sovraštva in da bi pravi, pravični in pristni mir zavladal med posamezniki in družinami, med narodi in državami.

Pri molitvi sv. rožnega venca, kliče sv. oče, ne zabite na tiste, ki hirajo in umirajo v jetništvu, v zaporih in koncentracijskih taboriščih, in med katerimi so tudi škofje, ki so bili izgnani iz svojih bivališč samo zaradi tega, ker so junaško branili pravice Kristusa in njegove Cerkve. Molite pa tudi za sinove, očete in matere, ki so jih odtrgali od njihovega domačega ognjišča ter jih prisilili, da morajo daleč proč od doma, v nepozabnih deželah in pod čisto drugim podnebjem živeti svoje žalostno življenje. Vse te priporočite pred Marijin oltarjem njenemu materinskemu Srcu in ona bo nedvomno olajšala njihovo trpljenje, v njihovih srcih pa bo poživila upanje na večno plačilo, obenem pa pospešila konec njihovega trpljenja.

Na koncu poslanice podeljuje sv. oče svoj apostolski blagoslov vsem vernikom, posebno pa tistim, ki bodo molili sv. rožni venec po omenjenih namelih.

Zbornik »TABOR«

Prav za veličastno nedeljsko prireditev Slovenske prosvete na Repentabru je izšel tudi zbornik »Tabor«, ki ga moramo takoj v začetku označiti kot morda najpomembnejšo in najtehtnejšo politično-programsko, politično-kritično in kulturno-kritično publikacijo, ki so jo svobodni Slovenci objavili po zadnji vojni.

»Tabor« je, kakor pravi njegov podnaslov, zbornik umetnosti in razprave. Vendar razprave v njem, posvečene najvažnejšim slovenskim političnim in kulturnim vprašanjem, v vsakem pogledu prevladujejo. V njih vrsta piscev, pripadajočim raznim slovenskim skupinam, objavlja svoje poglede, zaključke in načrte, važne za bodočnost slovenskega političnega razvoja in slovenske kulture.

Zbornik kot tak ni in ne more biti izraz kake enotne politične in kulturne skupine, njenega hotenja in načrtov. Pač pa je vsak sestavek v njem, eden bolj, drugi manj, gotovo izraz večjega števila svobodnih slovenskih razumnikov. V celoti pa je knjiga nedvomno zvest prikaz tvorbenega snovanja te razumniške skupnosti kot celote. Po svoji tehtnosti, drznosti in vsestranosti pa po drugi strani temeljito zavrača tisti vsakdanji občutek, da »nič ne dela«, namreč v svetu za pravo slovensko stvar in za pravo slovensko bodočnost. Prvi pogoj za vsako delo je kritičen obracun s preteklostjo in razjasnitev pojmov med nami samimi in k temu bo »Tabor« nedvomno mnogo pripomogel.

Uvodna razprava »Nova pot« je prikaz o razvoju gibanja in dela za samostojno in neodvisno slovensko državo; torej za zamisel, ki je v našem narodnem in političnem življenju gotovo doslej najbolj revolucionarna, ker zahteva za Slovence največjo pravico, ki gre vsakemu zrelemu narodu: državno samostojnost brez slehernih okvirov. Pisec pri tem poudarja zlasti delo »Akejskega odbora za slovensko državo«. Sestavek navaja tudi nasprotovanja, na katere so ta prizadevanja naletela pri raznih slovenskih ljudeh.

Na drugem mestu je »Slovenski položaj 1951«, v katerem Peter Klepec kritično, ponekod brezobzirno, ugotavlja, kje slovenski narod kot celota danes stoji. Pisec sodi, da je za današnji slovenski položaj značilnih četrto razočaranje: razočaranje nad obema slovenskima sedanjim političnima vodstvom, komunističnim in zasužnjeni Sloveniji, in drugim izven nje; potem razočaranje nad dosedanjim politično usodo v okviru bivše in sedanje Jugoslavije; razočaranje nad slovanstvom, od katerega smo dobili le komunizem in gorje ter razočaranje nad Zahodom, ki je komu-

Obsodbe v bukareškem procesu

V bukareškem procesu, o katerem smo pisali že v preteklem tednu, je izreklo ondotno »ljudsko« sodišče svojo obsodbo proti duhovnikom in laikom, ki so — kakor trdi obsodba — »hoteli vreči romunski komunistični režim ter vpostaviti režim veleposelnikov s pomočjo vatikanskega denarja. Na ta način je bil razbit obroč vohunskih organizacij, ki so jih vstvarili ameriški imperialisti na teritoriju romunske ljudske republike.«

Ta utemeljitev obsodbe, ki se ponavlja pri vseh podobnih procesih, ne prepriča nobenega človeka. Najmanj pa so prepričani o njej tisti, ki so jo izrekli, ali ki so bili primorani, da jo izrečejo, kajti utemeljitev obsodbe kakor tudi obsodba sama je bila že v naprej sklenjena in določena. Pa to nas ne preseneča, kakor nas tudi ne preseneča dejstvo, da v teh procesih vsi obtoženci svoje »zločine« priznajo in da dostikrat celo tekmujejo med seboj, kdo si bo več »zločinov« naprtil. Pa pustimo vse to ter se povrnimo k stvari, to je h bukareški obsodbi, ki je za obtožence izredno težka.

Častitljivi temešvarski škof msgr. Avguštin Pacha je bil obsojen na osemnajst let težke ječe, kar pomeni, da je bil v resnici obsojen na dosmrtno ječo. Skrajno neverjetno je namreč, da bi pri svojih sedanjih eden in osemdesetih letih prišel še kdaj iz zapore.

Monsignorja Boros in Schubert, o katerih pravi obtožnica, da sta »dva tajna katoliška škofa«, sta bila obsojena na dosmrtno ječo in na nedoločen čas težkega zapore. Duhovnik o. Klemen Gatti je bil obsojen

na 15 let zapore. Ostali obtoženci, med njimi tudi neki uradnik italijanskega poslanstva, so dobili kazni, ki gredo od desetih do osemnajstih let ječe.

Tako je končal ta zloglasni bukareški proces, katerega glavni namen je bil, da bi zadal katoliški Cerkev v Romuniji nov udarec s tem, da bi jo ponovno ožigosal kot zaveznico imperialistov in kapitalistov, kot rovarico zoper obstoječi režim, da bi prestrašil romunske katoličane ter da bi ubil v njih vsak najmanjši in še tako upravičen odpor zoper brezbožne razkristjanjevalne komunistične namere.

Toda ta pričakovanja romunskih komunistov se ne bodo izpolnila. Trpljenje romunskih katoličanov, njihovih škofov, duhovnikov in laikov, ki hirajo in umirajo po raznih ječah in koncentracijskih taboriščih, nam jamči, da bodo ostali romunski katoličani kljub vsem preganjanjem in kljub izdajstvu nekaterih Kristusu in njegovi sv. Cerkev še nadalje zvesti. Za to nam jamči tudi izredno odločno zadržanje romunskih škofov, ki so ga pokazali napram brezbožnim nameram komunistične vlade. V dokaz tega naj navedemo le nekaj odstavkov iz pastirskega pisma, ki ga je naslovil temešvarski škof msgr. Avg. Pacha pred svojo lansko aretacijo na svoje vernike. V tem pismu stojijo tudi te besede:

»Vaš stari škof in nadpastir smatra v tem, za Cerkev posebno težkem trenutku za svojo sveto dolžnost, da vam spregovori nekaj besed. Četudi mi država ne priznava moje nadpastirske službe, se moram oglašiti in to tudi v imenu škofovskih sobratov, ki so vsi brez izjeme oropani osebne svobode. Če želi vlada v resnici spoštovati našo sv. vero in če hoče, da jo bodo tudi drugi spoštovali po zakonih, tradiciji in navodilih« (člen 7. verske postavbe), jo zaklinjamo, naj ne vztraja na svoji dosednji poti, ampak naj dela na to, da bodo mogli služiti Bogu in državi po glasu svoje vesti vsi ljudje. Na vas pa se obračamo z opominom, da ostanete pogumni in da se obenem ne pustite zapeljati k dejanjem, ki bi se ne strinjala z dolžno lojalnostjo napram obstoječi oblasti. Lojalnost in spoštovanje sta za katoličane ne samo državljanska dolžnost, ampak tudi božja zapoved... Rotimo vas tudi, da vztrajate trdno ob strani naše matere sv. Cerkve; ne ločite se od svojih zakonitih pastirjev, ne od najvišjega pastirja sv. očeta. Ne pustite se zapeljati od naukov Targuja Maresa, kajti to bi bil odpad od katoliške cerkve. In če zapazite, da kak duhovnik ne temelji več na Petrovi skali, zapustite ga ter pojdite iz cerkve, v kateri pridiga, četudi bi morali ostati brez vs. maše in zakramentov. Ubi Petrus, ibi Ecclesia, to je: Kjer je Peter, tam je tudi Cerkev. Spomnite se na obljubo: »Glejte, jaz sem z vami vse dni do konca sveta.«

Da, Kristus je s svojo Cerkvijo do konca sveta, zato je ne bodo ne komunistične ne kake druge sile premagale.

Izobčena romunskih nasilnikov

Sv. stolica je izdala po konzistorialni kongregaciji izjavo o izobčenju, ki so mu zapadli razni romunski oblastniki s tem, da so tirali pred svetno oblast razne škofo ter jih direktno ali indirektno ovirali v izvrševanju njihove cerkvene jurisdikcije. Izobčenju, ki je na poseben način (speciali modo) pridržano sv. stolici, so zapadli ne samo tisti, ki so te zločine ukazali, ampak tudi vsi sokrivci, ki so pri njih sodelovali na način, da bi se ti zločini brez njihove pomoči ne mogli izvršiti.

Pakistan za mir

Nadškof iz Karačija (Pakistan) je oddal molitve za mir med Indijo in Pakistanom. Molitve se opravljajo vsak dan po sv. maši in bodo trajale, dokler ne bo nevarnost vojne zaradi Kašmira odstranjena.

Kašmir, za katerega se Indija in Pakistan potegujeta, leži na severno zahodnem delu indijskega polotoka. Njegovo prebivalstvo tvori 800.000 Indijcev in 3.200.000 mohamedancev. Po narodnostnem načelu bi moral spadati Kašmir k Pakistanu, ki je mohamedanska država, a ker je bil do delitve Indije pod vladjo indijskega maharadža, si ga lastijo tudi Indijci. Zaradi tega je med obema indijskima državama stalna vojna napetost. Organizacija združenih narodov je odredila za Kašmir plebiscit, ki naj bi odločil, komu bo pripadala dežela.

»Katoliški glas« v vsako slovensko družino!

Tabor Slov. prosvete

Preko dva tisoč Slovencev v nedeljo na Repentabru

Tabori imajo v zgodovini našega slovenskega naroda poseben in čisto svojstven pomen, ki se izraža primerno dobi, v kateri nastajajo. Zato bi bilo iskanje bistva našega nedeljskega »Tabora« na Repentabru le v izvajanju posameznih točk sporeda nekako zgrešeno. Njegovo bistvo iščimo raje v dobi, v kateri živimo!

V slovenski zgodovini poznamo tri vrste taborov:

Tabori proti Turkom, ko so se zbirali naši pradedje na utrjenih nepristopnih višinskih točkah in branili imetje in lastne družine pred krvoločnimi Turki. Po večini so bile na takih pripravnih točkah postavljene tudi utrjene cerkvice, ki so služile v obrambne namene. Takih cerkvice je po naši širni slovenski domovini vse polno. Ena izmed teh je tudi romarska cerkev na Repentabru.

Tabori v dobi narodnega prebujenja po letu 1848, ko se je pričela ž njimi in potem njih širiti misel o združenosti domovini.

In današnji »Tabori« izven političnih meja domovine, kjer se zbiramo in uživamo ob lepoti naše narodne pesmi, naših narodnih izročil in običajev, ki nam jih posredujejo naše kulturne organizacije. Z veliko udeležbo pa manifestiramo naše slovenstvo in dokazujemo svetu, da smo Slovenci tu doma.

Ta smisel in ta namen je imel tudi naš nedeljski »Tabor« na Repentabru. Na tisoče ljudi z vseh delov STO-ja in pa z Goriške se je udeležilo »Tabora«. Prišli so peš, s korierami in avti. Vse so ob njihovem prihodu pozdravljale že od daleč naše neomadeževane slovenske trobojnice... in jih opozarjale na dolžnost do slovenske narodne skupnosti.

Tabora so se udeležili poleg množice ljudstva tudi naši narodni in kulturni predstavniki. Bili so na Repentabru tajnik »Krišćansko socialne zveze« za Srednjo Evropo g. Marko Kranjc, predsednik KSZ za STO g. ing. Milan Sosič, predsednik SDZ za STO g. dr. Josip Agneletto, pesnika Beličič in Janežič, pisatelj dr. Metod Turnšek, svetovalec za šolstvo pri ZVU in ravnatelj slovenskega učiteljskega v Trstu g. dr. Anton Kacin, g. inšpektor Mizerit in vsi ravnatelji slovenskih šol v Trstu.

»Tabor« je pripravila Slovenska prosveta iz Trsta, za kar ji gre vse naše priznanje. Uvodnim besedam prof. Maksa Šaha je sledila vzporeditev Turnškove drame »Država med gorami«, pravzaprav najznačilnejšega dela te drame, ki nam prikazuje čas, ko so naši pradedje izgubili svojo narodno samostojnost. V sredi VIII. stoletja so imeli naši predniki med koroškimi gorami svojo državo. Knezi Borut, Gorazd in Hotimir so prva zgodovinska imena, ki so povezana s tragično usodo Karantanije

in z začetkom pokristjanjevanja našega rodu. Prav v tem desetletju poteka 1200 let prvih krstov med našimi predniki. Borutova država, na katero s severa prežijo nemški Bavarci, se ob obisknem pritisku z vzhoda znajde med dvema sovražnikoma.

Drama Metoda Turnška je doživela svojo krstno predstavo v decembru 1950 na valovih radia Trst II., dočim je to pot prvič uprizorjeno na odru njeno prvo dejanje v priredbi prof. Peterlina.

Posamezne vloge so bile dobro izvajane, zlasti vlogi Taljuba in Boruta. Značilna in posrečena je bila tudi izbira kostumov, ker je pač odgovarjala dobi, v kateri se dejanje dogaja. Občinstvo je ob koncu nagradilo igralce s ploskanjem in pa odobravanjem.

Turnškovo delo je klasična zgodovinska drama zgrajena po zgledu Schiller-jevih dram. Za dobro vzporeditev bi zahtevala dobro opremljenega odra in zaprtega prostora, da se gledalec lahko mirno poglubi v dogajanje na odru. Tega na zasilnem odru na prostem ni mogoče zahtevati. Kljub temu je hvalevreden poizkus »Slovenske prosvete« pokazati našemu ljudstvu vsaj odlomek te drame iz daljne zgodovine našega naroda.

Po kratkem odmoru smo se pa zživeli v pomenljiv kraški ženitovanjski običaj »Po jerebico«, ki nam ga je nudila folklorna skupina iz Mačkolj. Okusni ljudski kostumi in pa čisto domače izvajanje celotnega ženitovanjskega običaja v režiji Draga Petkovšca je spravilo celotno občinstvo v prav prijetno razpoloženje. Vsi so se prav lepo odrezali. Zlasti so se lepo postavili »Kraški godeci« pod vodstvom prof. Karla Sancina. Komorni zbor »Škrjančeka« se je pod vodstvom prof. Klakočerja, kakor običajno, tudi to pot prav lepo odrezal, čeprav ni bil polnoštevilno zaseden. K skupinskemu izvajanju Škrjančkovega zbora se je prav lepo prileglo solo-petje prof. Marjana Kosa. Ta slika iz kraškega ženitovanja je morda najznačilnejša slika slovenskih ženitovanjskih običajev. Prav lepo bi bilo, če bi jo rešili pozabe in jo ohranili neokrnjeno zanamcem kot naš pristno kraški folklorni spomenik.

Če primerjamo letošnji »Tabor« s prejšnjimi, občutimo neko pomanjkljivost, ker je odpadlo sodelovanje zborov, ki smo jih bili navajeni prejšnja leta. Saj je »Tabor« res »Tabor« le tedaj, če mu uspe razgibati široke ljudske množice in pritegniti k sodelovanju čim večje število organizacij.

Tudi letošnji »Tabor« na Repentabru je za nami in spada že v našo kulturno kroniko. Ostajajo nam še lepi spomini, ki bodo še dolgo vrsto let pričali zanamcem o naši veliki ljubezni do rodne grude.

je tudi, da ob vsaki priliki napada zavestnike in jih podi čez morje, a ti gospodje so toliko elegantni in škodljivo prizanesljivi, da dolinskega župana sprejemajo in poslušajo po svojih uradih. — »Delo« je že sicer ustanovilo vrtec v Boljuncu, toda boljunjske matere bodo še dolgo čakale uradni poziv, naj vpišejo svoje otroke v ta vrtec, ki ga ni. Tudi to pot se je lažnivi klugek prenapnil kakor navadno.

Ob tem napadu komunistične partije proti sestram in proti krščanski vzgoji mladine (pojasnilo: če dobi komunistična občina vrtec v svojo direktno upravo, nastavi svojo komunistično učiteljico!) izjavljamo sledeče:

1. Boljunjske matere, ki imajo otroke za vrtec, se niso nikoli v večini izrazile proti sestram. Nasprotno bi bile zelo zadovoljne, če bi tudi v Boljuncu vodile vrtec sestre ali učiteljice, ki jo nastavi ravnateljica slovenskih javnih vrtcev s sedežem v Trstu.

2. Vse matere v Borštu in Dolini, ki dajejo svoje otroke v vrtec k sestram, so odločno proti županu, ki napada in obsoja vzgojo sester za »nedemokratično« in politično. Vse so odločno proti temu, da bi sedanja komunistična občina nastavljal v vrtec komunistične učiteljice. Prav tako obsojajo vse laži in napade, ki jih redno bruhajo »Delo« in celo prinašajo vsaki stenočas z dopisi samega župana! To svoje mnenje so matere iz vseh vasi pretekle petek svojemu županu tudi povedale. Na tem razgovoru je bilo nekako tako kakor oni večer v Borštu, ko je grozil z ruskimi armadami.

3. Župan misli nastaviti svoj komunistični vrtec v Boljuncu v samem župnišču. Župnišče je sicer občinska hiša, toda gospod župan naj ve, da leži Boljuncu na Tržaškem svobodnem ozemlju in ne v Jugoslaviji ali v Rusiji! Vsa župnišča katoliške Cerkev z veseljem odpira katoliškim ustanovam, a za boljše vzgojico mladine v župniščih ni prostora!

Sedaj naši bralci vidijo, kako se godi katoličanom na Tržaškem pod komunističnim županom in pod preveč tolerantnimi zavestniki.

Častiti šolskim sestram izrekamo katoličani v Dolini in Borštu ob tej priliki skupno javno zahvalo in vse priznanje. Če bo Bogu ugodilo, bo pripravil tudi v Boljuncu delo za sestre in takrat jim bodo hvaležni tudi Boljunčani. Zopet se bo ponovila prava ljudska modrost: Človek o b r a č a, B o g p a — o b r n e !

Šolske maše

Zopet se odpirajo šolska vrata. Po radiu in časopisih nam dajejo vse polno naročil in navodil za vpis v šole. Z vsro resnostjo se vsako leto pričena šolski pouk. Le nekaj se nam zdi vedno bolj pomanjkljivo in to so — šolske maše. Dejansko imamo še samo tri šolske maše: v začetku in na koncu šolskega leta in pa za velikonočno obhajilo. Kakšne so te šolske maše? Ali se jih vzorno udeležijo mladina in učiteljstvo? Ali jih duhovniki lepo pripravijo in izvedejo ali pa je vse prepuščeno slučaj?

Splošno moramo reči, da so šolske maše zlasti po mestih še kar lepo organizirane. Zastavo nosi dijaška mladina. Toda kako je pri kakšni ljudskošolski maši v predmestju in na deželi? Za kakšno šolo bi rekli, da naj kar šolsko mašo opusti, ker z njo mladina Boga žali. Otroci pridivajo v cerkev kakor prvi dan pouka v razred. Učiteljstvo se v celoti šolske maše ne udeleži. Nadziralci ali nadziralke pride za šolarji v cerkev in se ustavi neke pri vratih. Če je duhovnik sam, se otroci vsa mašo dolgočasijo, ne pojejo, ne molijo in se vpričo učiteljstva nespodobno obnašajo. Če otroci glasno molijo, učiteljstvo molči, ne zna poklekniti niti za pozdravljanje. Kje so tisti blaženi časi, ko smo videli šolarji, da so z nami šli k velikonočnemu obhajilu tudi naši učitelji in nam dali v vsem letu najlepši zgled!

Priporočamo, da se naše šolske maše vsepovsod lepše izvedejo. Glavna skrb je vedno na duhovniku, a šola naj pomaga. Če je tu pravo sodelovanje, je šolska maša dogodek v župniji. Dobro poučeni otroci znajo tako lepo moliti in peti, da je v resnici šolska maša v veliko čast Bogu in v korist mladini. Vemo za kraje, kjer zelo veliko odraslih pride k šolskim mašam, ker otroci lepo pojejo in lepo molijo. Znanje je v Trstu, da nekatere italijanske gospe zelo radi pridejo k slovenskim šolskim mašam zaradi lepega sodelovanja mladine. — Materam vseh šolarjev zelo priporočamo, naj se vedno skupno s svojimi otroki udeležijo šolskih maš. Začetek in konec šolskega leta, velikonočno obhajilo, to so dnevi, ko naj mati in sin skupno pri službi božji hvalita Boga. Tudi te vrstice naj pomagajo, da bo letošnja začetna služba božja lepa in vzorna.

GOSPODARSTVO

Žveplajte mošte!

Najbrže si se držal navodila in uredil potrebno posodo. Urediti pa ne pomeni samo to, da imaš na razpolago dovolj posode, temveč da je ta tudi zdrava. Zapomni si, da zavisijo zelo mnogo od posode.

ZAKAJ BOMO ŽVEPLALI MOŠTE?

Kjer je vinogradništvo količjak na višku, povsod danes žveplajo mošte. Kaj dosežejo s tem?

Grozdje je lahko popolnoma zdravo, zelo sladko in tudi vreme je lahko lepo. Tudi tedaj žveplajo, in sicer hočejo z žveplanjem mošta nekoliko zadržati kipeenje, predvsem burno kipeenje. Najbolje je, da mošt polagoma, a enakomerno kipi. To se pravi, da je treba, če le mogoče, onemogočiti burno kipeenje, ko je mošt v sodih razburkan kot vode ob povodnji. Tak razburkan mošt se hudo ugreje in lahko prekorači toplota v sodu tudi 30° C. Pri taki toploti umrtijo žlahtne kvasnice in začnejo delovati kvarne, ki napravijo vino neprijetno sladko in grenkasto (manitno vrenje!).

Če pa mošt zažveplamo, ne pride do tega burnega vrenja, ne pride do tako visoke toplote v sodu in zato mošt pravilno povre. Ni pa ravno najhujše, če ne žveplamo mošta iz popolnoma zdravega grozdja.

Hudo pa je, če ne žveplamo iz gnilega, plesnivega grozdja. Z gnulobo in plesnijo pridejo v mošt različne kvarne snovi, katerim načeljuje bakterije eika. Z žveplanjem mošta te bakterije zamorimo, kakor tudi mnogo drugih bakterij in kvasil. Seveda istočasno zamorimo tudi kakšno žlahtno kvasnico. Sladkor v moštu se namreč spreminja v alkohol in v ogljikov dvokis s pomočjo kvasnic. Teh pa je zelo mnogo zvrsti, med katerimi so nekatere manj, druge bolj žlahtne. Najžlahtnejše so tiste, ki se delujejo, četudi ima vino že mnogo alkohola. Mnoge umrejo že tedaj, ko ima vino komaj 3-4% alkohola, druge umrejo pozneje, nekatere — dobro selekcionirane — pa delujejo še, četudi ima vino 13 in več % alkohola. — Če bi z žveplanjem mošta zamorili vse kvasnice, potem bi morali dodati umetnih.

KAKO ŽVEPLAMO?

Mošte zdravega grozdja bomo zažveplali prav malo, mošte iz gnilega in plesnivega grozdja pa moramo zažveplati močno in najboljše bi bilo, da bi zažveplali tako močno, da sploh ne bi bilo nobenega naravnega vrenja. Tak mošt bi držali nekako mrtev skozi dva dni. Med tem časom se bi mošt učistil: na dno bi šla vsa nesnaga, ki pride z grozdem v mošt in vse bakterije. Mošt bi tedaj pretočili in ločili od nesnag, nekoliko prezračili — prelili skozi sito —, da bi izginil v zrak en del žvepla in potem dodali moštu selekcioniranih kipelnih glivic. Tako bi dobili potem iz gnilega in plesnivega grozdja najboljše vino.

Za našega vinogradnika je najprimernejši način, da žvepla za grozdje. Ko je grozdje v ornah, naj raztrosi na vsako orno po vrhano žlico žveplasto-amonijevega fosfata (solfosfata ammonio), če ima tega v prahu, ali pa razprši poldrugo žlico istega v tekočino. — Če ni grozdje v ornah, pač pa se zbira v plavniku, naj navedene količine raztrosi oziroma razprši vrhu vsakih približno 100 kg grozdja.

Te količine veljajo za grozdje, med katerimi je nekaj gnilega ali plesnivega, kot je v navadnih letinah. Ta količina žveplasto-amonijevega fosfata bo nekoliko zadržala kipeenje, a ga ne bo zamorila. — Če je grozdje popolnoma zdravo, uporabi polovico navedene količine. Če pa je grozdje hudo bolno, potem navedeno količino podvoji ali pa še več.

Če hočeš imeti dobro in zdravo vino, ravnaj se po rečenem.

Boš sejal pšenico?

Če jo boš, potem čim prej preorji določeno parcelo, četudi boš sejal komaj konec oktobra. Pusti zemljo v grudah-kepah, da se do setve nekoliko prezrači.

Umetna gnojila pa lahko raztrosiš takoj vrhu komaj preorane njive. Saj boš gnojilo predvsem z umetnimi gnojili, ker boš hranil hlevski gnoj za koruzo in krompir. — Če boš takoj raztrosil umetna gnojila, se bodo ista do setve že nekoliko razkrojila in bodo nudila svoje redilne snovi takoj komaj izišli mladi rastlinici, ki se bo do zime že precej okrepila.

Od umetnih gnojil ti pa letos svetujemo poleg superfosfata predvsem apneni cijamid (calcicijanamide). Zakaj?

Letos se je moral naš kmet boriti z zelo mnogim mrčesom, od črvov, gosenic do kolaradkega hrošča, ki bo drugo leto najbrže nastopil v vse večji množini kot letos. Kolaradski hrošč kakor tudi vse polno drugega mrčesa se je spravilo v zemljo, kjer prezimi.

Apneni cijamid pa je zelo ujedljivo umetno gnojilo. Če le pride v stik s kakšnim črvom ali buho te tako opeče, da morajo poginiti. Zato pa bi bilo priporočljivo, da bi letos sejali pšenico na vse one njive, kjer je letos bil krompir in da bi gnojili z apnenim cijamidom.

Raztrosimo ga na 100 m² po 2 kg ali na njivo okoli 70 kg. Seveda pognojimo poleg tega še s superfosfatom, katerega raztrosimo na 100² po 5 kg, na njivo pa po 180 do 200 kg. Kjer ni zemlja ilovnata, bi morali dodati tudi kalijeve soli, in sicer toliko kot apnenega cijamida. Na ilovnatih zemljah si kalijevo sol lahko prihranimo, a tam bi bilo na mestu apno.

Predvsem opozarjamo na apneni cijamid in ga sejalcem pšenice ne moremo dovolj priporočiti.

Razkuži zrnje pravočasno!

Je že tako, da niso trdo zasluženi kmetijski pridelki na varnem niti doma. Ves mogoči mrčes dela škodo, poleg miši in podgan.

Upamo, da so že vsi razkužili pšenico in fižol. To bi morali napraviti takoj po spravilu. Kdor še ni razkužil, naj ne odlaš.

In koruza? Tudi ta ni brez sovražnikov. Kdor jo je že pobral in jo ima v kitah ali jo kako drugače suši, naj jo takoj opravi s prahom »Geigy 33«, pozneje ko jo bo omrnil pa še enkrat.

ZANIMIVOSTI

Meissenški porcelan

Kot poroča »Birmingham Post«, je vzhodnonemška komunistična stranka izposlovala, da so meissenškemu porcelanu, ki ga izdelujejo v tovarnah blizu Dresdenu, spremenili tradicionalne okraske slikarije v najsodobnejšo »ornamentiko« komunističnih petleč.

Stari meissenški porcelan je bil znan po izvirnih slikarijah, po katerih ga je svet razločeval od porcelanov drugih svetovnih znamk. Sedaj so te ornamente, ki predstavljajo rdečega zmaja in različne modre cvetlične vzorce, nadomestili prizori iz vzhodnonemških jeklen in industrije sploh. Vzorce zanje je narisal vzhodnonemški umetnik George Haberecht.

Novi »komunistični meissenški porcelan« bo letos prvič razstavljen na tradicionalnem Leipziskem jesenskem velesejmu.

Napredek kirurgije

Obsirna izkustva kirurgov na poprišču operacij sra so se obogatila z dvema novima operacijskima metodama za odstranjevanje napak srčnih zaklopk, ki so posledica revmatičnih obolenj. Prvega izmed teh dveh posegov imenujejo »avalvulotomija«. Kirurg odstrani s posebnim instrumentom brazgotino, ki je nastala na srčni zaklopi zaradi revmatičnega obolenja. Ta poseg je sila težaven ne samo zaradi tehnike kot take, temveč tudi zaradi dejstva, da mora kirurg, ko pride z instrumentom v dotik s srcem, delati na slepo in z vsro možno previdnostjo, da resno ali celo usodno ne poškoduje srčne mišice. Drugi poseg, ki je mnogo bolj korenit in po trajnosti uspešnejši kot prvi, je nadomestitev obolele zaklopke z umetno zaklopkico iz plastične snovi. Zdravnik namesti umetno zaklopkico nad obolelo. Srčna mišica skrbi za delovanje umetne zaklopke prav tako kot skrbi za delovanje naravne. S skretnjem in sprostitvijo srčne mišice se umetna zaklopka odpira in zapira ter tako urejuje obtok krvi skozi srce. Ta poseg, ki je sad preučevanj kirurgov medicinske fakultete univerze Albany, preizkušajo zaenkrat še le na raznih živalih, dokler ne bodo točno ugotovili koliko časa trajajo uspehi, ki so jih z njimi dosegli.

Plošče za stavbarstvo iz stisnjene slame

Neka britanska tvrdka je pričela izdelovati plošče iz stisnjene slame, katere že uporabljajo v stavbarstvu. Plošče »Stramite« so zelo odporne proti vročini, lahko vanje zabijejo žebelje, jih je mogoče lepiti in rezati kot les; gostoto plošč je mogoče določiti z ozirom na vrsto uporabe.

Dolinski župan proti šolskim sestram

Velika večina naših bralcev pozna častite šolske sestre. Na Goriškem in sploh v Italiji imajo deset svojih ustanov, na Tržaškem štiri in tudi drugod v svobodnem svetu lepo cvete njihovo delo. Pred rdečim viharjem v Jugoslaviji so imele tam preko 30 postojank in zavodov. To je edina redovna kongregacija, ki je popolnoma slovenska in jo z najlepšim uspehom vodi vse od začetka častita mati Hanželič, ki ima svojo residence v Rimu.

Na Tržaškem imajo šolske sestre svoje hiše in ustanove dve v Trstu ter v Borštu in v Dolini. V teh dveh vaseh dolinske občine vodijo šolske sestre otroški vrtec že tri odosno štiri leta. V začetku je bilo precej težav v obeh vaseh, toda že prve tedne po začetku je ves odpor potihnil in začelo se je blagoslovljeno delo v korist najmlajšega rodu. Matere z največjim veseljem in zaupanjem pošiljajo otroke sestram in so jim iskreno hvaležne za njihov trud in pravo materinsko ljubezen, ki jo posvečajo njihovim otrokom. Sedaj pa je kar naenkrat zagrmelo in dviga se težka nevihta proti zaslužnim šolskim sestram, ki se toliko trudijo v dolinski občini. Signal za napad je dal sam dolinski gospod župan. Preglejmo dejstva:

Že več časa se je tu in tam slišalo, da hoče dolinski župan spraviti vse vrtec v občini pod direktno občinsko upravo. Komunistično »Delo« je začelo prinašati celo vrsto člankov, v katerih se redno obsoja »nedemokratično« vzgojo v sedanjih otroških vrteih, ki da vsi služijo politični špekulaciji in da je nujno potrebno, da dobi občina v svojo upravo vse vrtec. Teh člankov je bilo v teku leta zelo veliko in

Z GORIŠKEGA

Do 10. oktobra je treba prijaviti dohodke za odmero davka

Kakor znano, morajo vsi davkoplačevalci prijaviti davkarji svoje dohodke do 10. oktobra t. l. Kdor dohodkov ne prijavljuje, ali pa jih ne prijavljuje v celoti, zapade visoki globi z vpisom v kazenski list.

Niso dolžni prijaviti svojih dohodkov:

1) fizične osebe, ki imajo samo dohodke od zemljišča in poljedelstva, skupina fizičnih (solastniki) odnosno pravnih oseb, ki ne plačujejo dopolnilnega davka (impostu complementare) in imajo samo zemljišče in poljedelske dohodke, tudi če presegajo 240.000 lir na leto;

2) osebe, ki imajo samo dohodke od podrejenega dela (delavci, zasebni uradniki itd.) in ki plačujejo davek vrste C 2, v kolikor ti dohodki ne presegajo letnih 600.000 lir. Dohodki te vrste so oproščeni od prijave tudi če presegajo letnih 600.000 lir, kadar gre za davek iz kategorije D (državni in poldržavni uradniki — »statali e parastatali«);

3) osebe, ki imajo samo dohodke od stavb, ki pa ne presegajo 150 lir za obdobje (imponibile);

4) osebe, katerih ni moči obdavčiti z nobenim neposrednim davkom (impostu

diretta) niti stvarnim (»reale«) niti osebnim (»personale«), in sicer: fizične osebe, tvrdke, navadne ne pravne združbe (»associazioni di fatto«) fizičnih oseb, ki imajo samo dohodke, za katere se plačuje davek kategorije B (dohodki od združenega kapitala z delom, kot na primer trgovec, ki tudi sam opravlja svoj poklic v trgovini) in kategorije C 1 (dohodki od prostega poklica — odvetniki, zdravniki itd.) ali pa ki imajo te dohodke skupaj z dohodki podvrženimi davku kategorije C 2, kadar sami ali skupaj ne presegajo 240 tisoč lir letno.

Vodstvo Slovenskega dobrodelnega društva v Gorici je sklenilo priskočiti na pomoč delavcem in kmetom, ki si sami ne morejo pomagati za sestavo prijave dohodkov. V ta namen bo pisarna Slov. dobrodelnega društva v Gorici, na Placuti šte. 18-I na razpolago prizadetim prihodnji teden, in sicer od torka 2. oktobra do sobote 6. oktobra od 10. do 12. ure predpoldne in od 5. do 7. ure zvečer. Vsak, ki želi pomoči mora prinesiti s seboj tiskovino za prijavo dohodkov in vse davčne karte, ki jih ima v rokah in na katerih sedaj plačuje davek.

Prefekt premeščen

Dosedanji gorški prefekt dr. Giovanni Palamara je bil v sredo uradno premeščen v Reggio Emilia. Na njegovo mesto pride dr. Oscar Benussi. Palamara je bil prefekt v Gorici od prihoda italijanskih čet do danes. Novemu g. prefektu izrekamo dobrodošlico! Upamo, da bo razumel tukajšnji položaj in upošteval želje in potrebe naše slovenske manjšine.

Vpisovanje v slov. srednje šole

Opozarjajo se vsi dijaki in njih starši, da je čas za vpisovanje v slov. srednje šole v Gorici samo do 5. oktobra. Vse podrobnosti za vpisovanje so razvidne iz objave na glasni deski šole. Razen tega je tudi tajništvo med uradnimi urami na razpolago za potrebna pojasnila.

Imenovanje v Ameriki

Naša rojakinja gospa dr. Viktorija Komjanc-Vogričeva je bila pred dnevi imenovana za profesorico na »College for Women« v S. Franciscu. Ta zavod ima značaj Visoke šole s pravico podeljevanja akademskih naslovov. Naši izseljenci ji ob tej priliki prav iskreno čestitajo.

Tretjerednicam

Vodstvo »Tretjega reda« obvešča članice, da bo pri Sv. Ivanu v Gorici tridnevna na čast sv. Frančišku As., ki se začne v ponedeljek 1. oktobra zvečer ob sedmi uri s pridigo in blagoslovom. Dne 2., 3. in 4. okt. bo zjutraj ob 6h sv. maša s pridigo in zvečer ob 7h pridiga in blagoslov.

Zanimiv preklık

V zadnji številki »Nove Gorice« — glasila OF za Slovensko Primorje — beremo sledeči preklık: »Mulič Franc iz Kostanjevice na Krasu preklıkuje birmo mojega otroka, ker ga je dala birmat moja dru-

žina v moji odsotnosti in brez mojega privoljenja.«

Verjetno je navedeni Mulič partije in je bil zaradi birme svojega otroka ostro grajan na celičnem sestanku.

Sicer pa ta preklık velja samo za zemljo in ne za nebesa. Zato prav res ne vemo kako ga bo g. Bog v nebesih sprejel!

Premestitev

Dosedanji štandreski kaplan č. g. Bogomil Breclj je bil te dni uradno prestavljen v Sovodnje, kjer bo v pomoč bolehnemu č. g. Butkoviču. V Štandresu je deloval nad eno leto in je bil zelo priljubljen zlasti med mladino. Sicer je pa tamkaj vsestransko deloval na verskem in kulturnem polju. Hvaležnim Štandrečcem je bilo ob slovesu zelo hudo!

Romanje na Staro goro

Dobrodelno društvo priredi v nedeljo dne 14. oktobra romanje na Staro Goro. Priglasite se v Dobrodelni pisarni, ki je odprta vsako jutro od 9 do 12 ure.

Urnik za brivce

Damski in brivski saloni bodo od 1. oktobra dalje poslovali po sledečem urniku: od torka do petka od 8.30 do 12.30, pop. od 2.30 do 7h; ob sobotah od 6. do 12.30, pop. od 2.30 do 7.30. V nedeljah bodo poslovali kakor običajno samo v dopoldanskih urah.

Jugoslovanska živina

Na podlagi sklenjenega dogovora bo uvozila letos Italija iz Jugoslavije okrog 2500 ton goveje živine in pa za približno 100 milijonov lir konj. Živino za zakolj bodo predvsem uvažali preko bloka pri »Rdeči hiši«, deloma pa bodo preko istega uvažali tudi živino za plemo.

bezni do nas ubogih Evinih otrok, o njeni tolikeri pomoči in tako dalje. In v samoti je molil, se postil in vadal v molku, da ni govoril nepotrebnih besedi, kakor delate pogosto vi, ko čenčate nekoristne ali celo za bližnjega škodljive reči. Svojega jezika ne brzdate in pripovedujete malomarno nič vredne ali celo neresnične novice, tako da vas celo poganski modrijan Sokrat iz stare Grčije postavlja v sramoto. Poslušajte, dragi tretjeredniki in tretjerednice, kako modro je ta Grk govoril! — Nekoč je prišel k njemu v mestu Atenah, kjer je bil rojen, kjer je živel, deloval in umrl, someščan in začel pripovedovati o nekem prijatelju. Sokrat mu je pa takoj segel v besedo in ga vprašal: »Ali si to, kar mi nameravaš povedati, presegal skozi tri sita?« »Kakšna sita?« je začuden vprašal someščan.

»Le počakaj, vse zveš. Samo mirno poslušaj! je odvrnil Sokrat. »Prvo sito je resnica. Ali si preskušal, če je vse res, kar mi nameravaš povedati?« »Ne, pravzaprav ne,« je moral priznati blebeteč.

»Morda si pa uporabil vsaj drugo sito? To je sito dobrote. Ali je dobro to, kar mi hočeš povedati?« je vprašal Sokrat. — »Ne, dobro pa ni,« je priznal someščan.

Nesreča pri Trnovem

Dne 5. t. m. okrog ene popolnoči se je v Trnovskem klanecu zgodila prometna nesreča. Vozač Herman Paulin je zaspal za volanom in tako izgubil oblast nad vozilom, ki je zdrknilo pod dva metra visok

obcestni zid. Kamion je bil precej poškodovan. Sofer je pa dobil večje poškodbe na desnem kolku. Prepeljali so ga v bolnico v Vipavo. Samo slučaj je preprečil smrtno nesrečo! Njegovo stanje pa ni nevarno.

S TRŽAŠKEGA

Vpisovanje na višjo gimnazijo in trgovsko akademijo

Učenci, ki delajo še kak izpit, se smejo vpisati do 3. oktobra.

Zrelostni in usposobljenostni izpiti na vseh višjih srednjih šolah se začnejo v ponedeljek 1. oktobra ob 8.30 s pismeno nalogo iz slovenščine. Razpored je na oglasni deski.

Otvoritev slov. osnovnih šol na STO-ju

Otvoritev osnovnih šol na Svobodnem tržaškem ozemlju, pas Anglo-Ameriški, bo dne 24. septembra t. l.

Od 24. septembra t. l. do 5. oktobra se vrši vpisovanje in popravni izpiti v 2. roku. Dne 6. oktobra svečana otvoritev s službo božjo in 8. oktobra reden pouk.

Vpisovanje je obvezno za vse razrede od 1. do 5. in v 1. razred se vpišejo otroci, ki so rojeni leta 1945 in ki dovršijo 6. leto starosti do 31. decembra t. l.

Vsa potrebna pojasnila in navodila se dobe pri ravnateljstvu šole.

Slovenski starši, pokažite, da ste vredni sinovi svojega naroda in da ljubite svoj jezik.

SLOVENSKI OTROCI

V SLOVENSKE ŠOLE!

Glasbena šola SPM

Vpisovanje lanskih in novih gojencev prične v četrtek, dne 20. t. m. in traja vse do 1. okt. dnevno od 10h do 12h v šol. prostorih glasb. šole v ulici Machiavelli 22-II.

Gojenci iz oddaljene okolice se lahko prijaviijo tudi telefonično v omenjenem času na šte. 62-75.

VODSTVO

O filmu »Sence nad Trstom«

Ker je še premalo sovrastva med Italijani in Slovenci, na Tržaškem, zato sedaj družba »Ariston« izdeluje film z naslovom: »Sence nad Trstom«. Film je popolnoma političen in poln sovrastva proti Slovincem, čeprav nas z imenom ne imenuje. V filmu smo mi imenovani skoro vedno s »quelli di la« in Slavi. Samo mi smo krivi, da se je zgnilo prve dni majnika leta 1945 toliko trpljenja nad Trstom in vsa Primorsko, fašisti pa so prikazani kot pravični in človekoljubni pomočniki trpečega ljudstva. Človeku se upira, da more priti filmski režiser do take zamisli. Še bolj nerazumljivo pa je, da dobi režiser vsa potrebna dovoljenja oblasti za tako grdo delo! Da bi bil film res zgodovinski, so ga hoteli izdelovati in snemati kar po naših tržaških vaseh in celo narediti nekaj prizorov po naših cerkvah. Odločen nastop duhovnikov je to v dolinski občini in župniji preprečil. Sedaj snemajo film samo na področju tržaške občine in zvedeli smo, da bo vsebina nekoliko spremenjena. Vsekakor smo mnenja, da bi Italijani snemali tak film kje v Severni Italiji, nad katero je padlo l. 1945 več krvavih domačih sene kakor nad Trstom! Slovenci smo narod

časti in ne pustimo, da bi do ramen krvava roka kazala na krvavi mezinice na roki drugega naroda. Vsak naj pometa pred svojim pragom!

Sv. Vincencij v Trstu

Minulo nedeljo, 9. septembra je naša župnija proslavila vmetitev ali instalacijo novega župnika. Od l. 1945 je župnijo s 35 tisoč duš vodil kot župni upravitelj g. Parentin, ki je sedaj postal redni župnik. — Za to priliko so se ob 11-ih, ko je bila v lepo okrašeni cerkvi slovesna maša ob spremljavi radijskega orkestra, zbrali razni zastopniki, med drugimi tudi župan mesta. Novega župnika je vernikom predstavil dekan msgr. Grego in jim priporočal, naj z njim v edinstvo sodelujejo za duhovni prosep župnije.

Po končani cerkveni slovesnosti, kateri je prisostvovalo lepo število duhovščine, se je v zavetišču nasproti župne cerkve zbralo številno zastopstvo farnih organizacij, cerkveni ključarji, duhovščina in slavljenčevi sorodniki. Med govorniki, ki so novemu župniku voščili, je v imenu slovenskih vernikov izrekel pozdrav in izraze udanosti g. Jamnik. Med drugim je povdaril misel, da je v današnji zmedenosti prav župnija z 2 ali več narodnostmi, če je urejena in vodena kot določa Cerkev, tista osnovna celica, iz katere mora rasti na podlagi evangelijskih načel krščansko urejena družba med narodi v polni svobodi in enakosti. — V želji, da bo nekaj tega vzvišene poslanstva pod vodstvom svojega župnika vršila tudi župnija sv. Vincencija, izrekamo slovenski verniki novemu župniku polno pripravljenost za bratsko sodelovanje pri skupnih potrebah apostolata v župniji.

Svoboda ali v Coroneo!

Več kot pred 2 mesecema sem na policiji vložil prošnjo za apolidski potni list. Zagotovili so mi, da bom imel dokument v 2-3 mesecih v rokah. Se razume, da sem moral preje predložiti potrdilo, da sem se iz IRO izbrisal. Na ital. konzulatu sem začasni vizum na list M.R.K. plačal takso za celo leto v znesku 3.060 lir seveda tudi na račun obljubljenega lista.

Pred nekaj dnevi sem bil klican na policijo in vidim, da je prošnja še vedno tu. Razlog za potni list, ki sem ga navedel (obisk k znancem in turistični razlogi), so rekli, ni zadosten. Ko je uradnik prigovarjal, naj navedem kak učinkovit razlog, sem mu užaljen odgovoril: »Za potni list prosim, ker hočem biti svoboden človek!« Takšen odgovor daj za naprej vsakdo, ki

V nedeljo 21. oktobra bo v Trstu jesenski shod za vse Marijine družbe in Apostolstvo molitve

bo v svoji begunski brezpravnosti kjerkoli moledeval za to osnovno človečansko pravico, svobodo gibanja.

Ko sem že toliko potov naredil za ta nesrečni potni list, se nehote spomnim, kako sem leta 1943. v Ljubljani moral priti na policijo, ki so jo tedaj vodili razni ital. gospodiči, za »lasciapassare«, da bi mogel starše obiskati, nič več kot 11 krat! Podobno smo sedaj kot begunci ponižani, ko nas tista Italija, ki se sama toliko poteguje v mednarodnem svetu za enakopravnost, toliko otežkuje pri dosegu najbolj osnovne človečanske pravice! V sv. pismu se imenujejo grehi, ki zatirajo nezaščitenega človeka, »v« nebo vpijoči grehi.

Zavezniskim oblastem pa pravimo: Če smo zločinci samo zato, ker smo se umaknili iz svoje domovine pred komunističnim terorjem, nas zaprite v Coroneo, ali pa nam dajte kot lojalnim državljanom svobodo gibanja! Če tega glasu odgovorni činitelji v Trstu ne bodo hoteli slišati, se bomo v svoji brezpravnosti obrnili na višja vrata!

Eden od ponižanih

Sprejem v oborožene sile ZDA

Trst običe izbira komisija, ki bo zaslišala kandidate za vstop med oborožene sile Združenih držav. Za sprejem lahko prošijo samske osebe od 18 do 35 let, ki niso državljani ali pripadniki držav atlantske pogodbe ali držav OEEC. Jezikovno znanje ni potrebno. Prizadete osebe naj se javijo osebo na Trgu Libertà šte. 2 v petek 21. septembra ob 14.00 uri, k zaslišanju. Osebe, ki so vložile pismo prošnje, naj čakajo posebnih navodil in se jim ni treba javiti.

LISTNICA UREDNISTVA

Na pismih naslovljenih na naše Uredništvo, naj bo na naslovih navedeno točno »Gorizia« in ne »Gorica«. Dogodilo se je namreč, da so hodila pisma z navedbo »Gorica« sedem ali celo deset dni.

Odgovorni urednik: Stanko Stanič

Tiska tiskarna Budin v Gorici

Vdovec delavec z dvema otrokoma z lastno hišo, išče primerno življenjsko družico in gospodinjno staro 40-48 let. Samo resne ponudbe s sliko poslati na upravo lista pod »Vdovec«.

Darilne pakete za Jugoslavijo in druge dežele naročajte pri trdku JAKOB VATOVEČ TRST, Via Torrebiana 19

Starši brez otrok! Kateri bi hoteli sprejeti ljubko deklico — siroto, staro 5 let za svojo? Resne ponudbe na upravo lista pod »Sirota«.

Tvrđka C I T R U S

IMPORT - EXPORT

Lastnik Aleksander Goljevšček

TRST, Via Torrebiana 27

pošilja v Jugoslavijo darilne pakete in razno drugo blago pod zelo ugodnimi pogoji.

Spisal dr. IVAN CESNIK

Svetogorska pesem

P o v e s t

Presveto Devico Marijo in Jezusa je neizmerno ljubil. Neko noč je prejel dragega Jezuščka v naročje, ga pestoval in se z njim razgovarjal. Zato ga vidimo na slikah ali kipih z malim detetom Jezusom na desnici.

Kot slaven čudodelnik — svetnik padovanski je zaspal v Gospodu leta 1231.

Kaj se učite tretjeredniki in tretjerednice iz življenja sv. Antona Padovanskega? Svoje življenje je že v prvi mladosti posvetil Bogu. Storitve isto tudi vi! Prinašajte žrtve, četudi majhne v molitvi, v ledenju in postu ljubemu nebeskemu Očetu zase, za svoje sorodnike, prijatelje, prijateljice in za spreobrnitev grešnikov.

V samotni na gori Pavlovi je razmišljal svete stvari, gotovo velike resnice naše vere — o Bogu, učlovečenju Njegovoga Sina Jezusa, o trpljenju in vstajenju Gospodovem, o Mariji Devici, njeni pokorščini, ponižnosti, vdanosti v božjo voljo, tihih bridkosti in žalostih, o njeni silni lju-

Zakaj vsak kdor prosi prejme; in kdor išče, najde; in kdor trka, se mu odpre. Kdo pa izmed vas bo očeta prosil kruha, pa mu bo dal kamen? Ali ribe, pa mu bo dal mesto ribe kačo? Ali ga bo prosil jajce, pa mu bo dal škorpjona?«

In nikdar ne pozabite, kar uči sv. apostol Jakob v svojem listu: »Preljubi! Priznajte drug drugemu grehe in molite drug za drugega, da ozdravite. Veliko namreč premore stanovitna molitev pravičnega. Elija je bil človek, ki je čutil kakor mi; pa je goreče molil, da ne bi deževalo na zemljo, in ni deževalo tri leta in šest mesecev. In je spet molil in nebo je dalo dež in zemlja je dala svoj sad. Bratje moji! Če kdo izmed vas zaide od resnice in ga kdo spreobrne, naj zve, da kdor obrne grešnika od krive poti, reši njegovo dušo smrti.«

Tako sem vam na življenjepisu sv. Antona Padovanskega pokazal stopinje, po katerih boste hodili varno proti nebesom, ki so naša prava domovina onkraj groba. Ta zemlja je le revna dolina solz. Saj to skušate in okušate dan za dnem. Trd je kruh, ki ga jeste, borna je hrana, ki jo uživate. Če ne bi imeli upanja na srečno večnost, bi bilo življenje žalostno do obupa in trpljenje nezno. Imamo pa največjega

vzornika v potrpežljivosti — našega Odrčenika. Ravnali se bomo po oni lepi stari nabožni pesmi:

»Le za Jezusom hodimo, dokler še na svet živimo. Kaj pomaga nam ta svet? Treba skoro bo umreti.«

Imamo še druge neštete vzornike in vzornice — svetnike in svetnice božje, ki nam dajejo zgled junaškega in pobožnega življenja. Med največje štejemo našega očeta sv. Frančiška, ki ga je Gospod obdaril z neizmerno milostjo, da je nosil znamenja njegovih peterih ran na rokah in nogah in na prsih in najbolj upodobil na sebi Kristusov lik.

Med največje štejemo sv. Antona Padovanskega — čudodelnika, ljubljena Gospodovega. Posnemajmo ga, priporočajmo se mu v vseh težavah in nadlogah. Pomagal nam bo, če ga bomo vneto častili in prosili pomoči. In tudi ob zadnji uri nam bo nudil pomoč, da nas posadi, kakor prijetno dišeče bele lilije v nebeski raj. Amen.

Podelil jim je še blagoslov in s prižnice vodil mogočno Frančiškovo nabožno pesem:

(Nadaljevanje)